

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ 'ನವೋದಯ' ಕಾವ್ಯ -ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ

ಎಂ. ಮಹಾದೇವಪ್ರಭು,
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,

ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

Abstract:

Kannada is one of the oldest languages in India. It has oldest literature more than 1500yrs. Also, modern Kannada Literature was warst. It is growing 5 stages In Arunodaya-Navodaya-Pragatisheela-Navya and Dalitha bandaya are knowingly movements. In this article we observe the Poetic Literature till Navodaya Movement. Poetic work by B.M Shree, Kuvempu, Bendre etc.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಕನ್ನಡವು ೧೫೦೦ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅರುಣೋದಯ-ನವೋದಯ-ಪ್ರಗತಿಶೀಲ-ನವ್ಯ ಮತ್ತು ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ ಮುಂತಾಗಿ ನವೋದಯ ಪಂಥದವರೆಗಿನ ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಸ್ತೋಲ ನೋಟವಿದೆ.

Keywords: *Kannada Literature, Modern Kannada, Navodaya Poems, B. M. Shree, Kuvempu, Bendre*

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯ, ಬಿ.ಎಂ ಶ್ರೀ, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ೨೫೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಪೂರ್ವದ ಹಳೆಗನ್ನಡ, ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಭಾವಗೀತೆ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರವಾಸಕಥನ, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಅಂಕಣಬರಹ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ವಿಶಿಷ್ಟವೂ, ಸಮೃದ್ಧವೂ, ಆದುದಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಅನುಭವ ಮೂಲವಾದದ್ದು, "ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು". ಭಾಮಹನು ತನ್ನ "ಅಲಂಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ" - 'ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಸಹಿತೌ ಕಾವ್ಯಂ' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ 'ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿರುವುದೇ ಕಾವ್ಯ. ಕುಂತಕನು 'ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಸಹಿತೌ ವಕ್ರ ಕವಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಶಾಲಿನೀ| ಬಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ ಕಾವ್ಯ ತದ್ವಿದಾಹ್ಲಾದ ಕಾರಿಣೀ || ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಅಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಥವಾ ಲೌಕಿಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನ, ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ಅಲಂಕಾರಗಳ ಬಳಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕೃತಿಗಳಾದ ಗೋಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಪದ್ಯ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕ್ರಿ.ಶ.೮೫೦ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಂದ ರಚಿತವಾದ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ' ಕೃತಿ ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ಕೃತಿ. ಇದು ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥವಾಗಿದ್ದು, ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಸೃಜನೇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ(ಪದ್ಯ) ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಆಧಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಾದ ಕಾವ್ಯಾಲೋಕನ, ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರ್ಣವ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಸಾರ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥವಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವು ಅನುಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆರ್.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿಚರಿತೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಅವರ 'ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಸರದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಮುಂತಾದ ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಸಗನ 'ಕುಮಾರಸಂಭವ', ಒಂದನೆಯ ಗುಣವರ್ಮನ 'ಶೂದ್ರಕ', 'ಹರಿವಂಶ' ಕೃತಿಗಳು ನಮಗೆ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇವುಗಳ ಕಾವ್ಯಾಂಶಗಳ ತುಣುಕುಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಒಂದು ಪದ್ಯವು ಹೀಗಿದೆ:

**ಪದನರಿದು ನುಡಿಯಲುಂ ನುಡಿ
ದುದನರಿದಾರಯಲುಮಾರ್ಪರಾ ನಾಡಾರ್ವಗಳ್
ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋ**

ದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪುಯೋಗ ಪರಿಣತಮತಿಗಳ್||- ಹಾಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಳಗನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯಗಳು ಚಂಪೂ ಛಂದೋಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಇದೊಂದು ಪದ್ಯ ಬರೆಯುವ ಶೈಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಗದ್ಯ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಛಂದೋಪ್ರಕಾರಗಳ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಚನೆಯಾದ ದೀರ್ಘವಾದ ಕಾವ್ಯವೇ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಡುಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪದಿ, ತ್ರಿಪದಿ, ರಗಳೆ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಎಂಬ ದೇಶೀ ಛಂದೋಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಧರ್ಮ, ಭಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸರಳತೆ, ಸಮ ಸಮಾಜದ ಕಳಕಳಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲ : ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಭಾವಗೀತೆ, ಖಂಡಕಾವ್ಯ, ಕಥನಕವನ, ಪ್ರಗಾಥ, ಸುನೀತ, ಶೋಕಗೀತೆ, ಚುಟುಕ(ಮುಕ್ತಕ) ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯವು ವಸ್ತು-ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧. ಅರುಣೋದಯ(ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಆರಂಭ ಕಾಲ), ೨. ನವೋದಯ, ೩.

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ಉ. ನವ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿ. ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ.

ಅರುಣೋದಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೭೫೦ ರಿಂದ ೧೮೫೦ ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕವಿ, ತತ್ವಪದಕಾರರು ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. **ಹೆಳವನಕಟ್ಟು ಗಿರಿಯಮ್ಮ, ಕಡಕೊಳ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ, ಜತ್ತ ಶಿವಲಿಂಗಮ್ಮ, ಕಳಸದ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟ, ಐಹೊಳೆ ವೆಂಕಟೇಶ, ಬೆರಟೂರೇಶ, ಗಿರಿಮಲ್ಲೇಶ, ಕೂರಟೂರೇಶ, ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ,** ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ೫೦೦ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ತತ್ವಪದಕಾರರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಶಾಂತಕವಿ ಹಟ್ಟಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಯ, ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾಯ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಮುಂತಾದವರು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಸೌಧಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದರು. ೧೮೫೦ ರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಶತಮಾನ ಕಾಲ, ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಕಾಲ. ತನ್ನತನದ ಸ್ವಾಪನೆಗಾಗಿ ದೇಶವೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮರದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಮ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ವಾಸ್ತವವಾದ ಆಗಮಿಸಿದವು. ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳೆನಿಸಿದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು **“ಆಗೋದು ಹೋಗೋದು ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ, ಹೂಡೋದು, ಬಿತ್ತೋದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ, ಇನ್ನು ಮೀನಮೇಷ ನೋಡದೆ ಪ್ರಾಸವನೀಗಲೆ ತೊರೆದು ಬಿಡುವುದೇ ನಿಶ್ಚಯಂ”** ೧ ಎಂದು ಪ್ರಾಸತ್ಯಾಗದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೈಗೊಂಡರು. ಪ್ರಾಸವಿಲ್ಲದ **‘ಹೊಲೆಯನು ಯಾರು’** ಎಂಬ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೆದದ್ದು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ಅನೇಕರು ಗೋವಿಂದಪೈ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪೈಯವರು **“ಇಂದು ಒಬ್ಬನೇ ನಡೆದ ಮೇಕೆ ದಾರಿಯೇ ಮುಂದೆ ತೇರಳೆವ ಹೆದ್ದಾರಿ”** ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಾಸ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಭಾವಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತದಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಭಾಷೆಯ ಉಪಯೋಗ ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ನೆರವು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರು ಮನಗಂಡರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಭಾಷೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಮಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಯವಾಗಿ, ಸಮಕಾಲೀನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿಗೆ ವಿಮುಖವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಡುಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಲಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ತಮ್ಮ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯ, ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ, ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿತು. ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಶುಗೀತೆಯಾದ ‘Twinkle, twinkle little star’ ಎಂಬ ಕವನವನ್ನು

ಮಿರು ಮಿರುಗುವೆ, ಹಾ, ಕಿರು ತಾರಗೆಯೆ
ಅರಿಯೆನು ನಾನೆಲೆ ನೀನಾರೊ
ಧರೆಗಳಿಯದೆ ನೀನಿರುತಿಹೆ ದೂರದಿ

ನೆರೆ ಹೊಳೆಯುವ ವಜ್ರದ ತೆರದಿ ೨ - ಎಂಬುದಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಶುಗೀತೆಯನ್ನು ಸಹ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬಿ.ಎಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ತು ನವೋದಯ : ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ೬೨ ಕವನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನ್ಯೂಮನ್, ಕಾಂಪಬೆಲ್, ಶೆಲ್ಲಿ, ಕೀಟ್ಸ್, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್, ಬೈರನ್, ಕೋಲರಿಜ್, ಟೆನಿಸನ್, ಬೈನಿಂಗ್, ಸ್ವಾಟ್, ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಬರ್ನ್ಸ್, ಮುಂತಾದ ೨೦ ಆಂಗ್ಲ ಕವಿಗಳ ಹಲವಾರು ಕವನಗಳ ಕನ್ನಡಾನುವಾದವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ರಮ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ಈ ಕವನಗಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿತು. ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ಪ್ರೇಮ, ದೇಶಪ್ರೇಮ, ಯುದ್ಧ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವೂ, ಸರ್ವಸಮೃತ್ತವೂ ಆದಂಥ ವಿಶಾಲಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಕವನಗಳನ್ನು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾಣಿಕೆ', 'ಭರತಮಾತೆಯ ನುಡಿ', 'ಮೈಸೂರಿನ ಮಕ್ಕಳು' ಈ ಮೂರು ಕವನಗಳು ಶ್ರೀಯವರ ಸ್ವರಚಿತ ಕವನಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ, ಚರಣ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಜನರ ಆಡು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಮಾತೃಗಣಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಶ್ರೀಯವರ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಾಂತರದ ಸೊಗಸೂ ಸಾಫಲ್ಯವೂ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಿನ್ನಯಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನವೀಕರಣೋದ್ಯಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕವನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

**ಕರುಣಾಳು, ಬಾ, ಬೆಳಕೆ, ಮುಸುಕಿದೀ ಮಬ್ಬಿನಲಿ
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು
ಇರುಳು ಕತ್ತಲೆಯಗವಿ ; ಮನೆ ದೂರ ; ಕನಿಕರಿಸಿ
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು**

ಬೆಳಕು ಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತ. ಇರುಳು ಅಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತ. ಕತ್ತಲು ತುಂಬಿರುವ ಈ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಸು, ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಕತ್ತಲೆಯ ಗವಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಿರುಗು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಆರಿತರಾಗಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರುವ (ಮುಕ್ತಿಧಾಮ) ದಾರಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಳಕೆ ನೀನು ಕನಿಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಸು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಈ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ದೈವದ ಬೆಳಕು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಕಾಣಿಕೆ' ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

**ಮೊದಲು ತಾಯ ಹಾಲಕುಡಿದು
ಲಲ್ಲೆಯಿಂದ ತೊದಲಿ ನುಡಿದು
ಗಳೆಯರೊಡನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಮಾತದಾವುದು**

ನಲ್ಲೆಯೊಲವ ತೆರೆದು ತಂದ ಮಾತದಾವುದು ' '

- ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಂದು ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು, ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ : ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಸ್ತಾರ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಪು.ತಿನ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ವಿ.ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯಂತೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ನಾನಾ ಮುಖಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು, ದಾಂಪತ್ಯಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಕೃತಿ, ನಾಡು-ನುಡಿ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ ದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ನಾನಾ ಮುಖಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಹುಲ್ಲಾಗು ಬೆಟ್ಟದಡಿ, ಮನೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಗು |

ಕಲ್ಲಾಗು ಕಷ್ಟಗಳ ಮಳೆಯ ವಿಧಿ ಸುರಿಯೆ ||

ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆಯಾಗು ದೀನ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ |

ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||೫

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಕುಗ್ಗದೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ದೀನರಿಗೆ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬದುಕಬೇಕು ಆಗ ಬದುಕು ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದುಃಖ, ಅಶಾಂತಿಯೇ ತುಂಬಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಯವರ ಕಗ್ಗದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ಪು.ತಿನ : ಪು.ತಿನ ಅವರ 'ಅಹಲೈ', 'ಗೋಕುಲನಿರ್ಗಮನ', 'ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೀತ ರೂಪಕಗಳು. 'ಹಣತೆ', 'ಶಾರದಯಾಮಿನಿ', 'ಮಾಂದಳಿರು', 'ಮಲೆದೇಗುಲ' ಮುಂತಾದ ಸಂಕಲನಗಳು ಅವರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಸಂಕಲನಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ 'ದೀನನಿಗಿಂತ ದೇವ ಬಡವ' ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ "ಹರಿಗೆ ಎಂದು ಗುಡಿಯನೊಂದ ಕಟ್ಟುತಿರುವೆನು ದೀನನಿಗಿಂತ ದೇವ ಬಡವನೆಂದು ಬಗೆವೆನು " ಎಂದು ದೇವರು ಬಡವನಲ್ಲವೇ?" ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ರಂಗವಲ್ಲಿ', 'ಬಾಳಿನ ಹಂಬಲು', 'ಕಣಿವೆಯ ಮುದುಕ', 'ನನ್ನ ನಾಯಿ', 'ಕವಿ' 'ನೆರಳು', 'ತ್ಯಾಗವೇ ಒಲುಮೆ', ಮುಂತಾದವು ಪುತಿನ ಅವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕವನಗಳು. ಹೂವು ಅರಳಿ ಸಾಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬಾಳಿನ ಕುಲುಮೆಯಲಿ ಅದರ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಕವಿ ಕಂಡರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗಿನ ರಾಮರಾಯರ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳಿನ ಹಂಬಲು ಕವಿತೆ ಹಿಡಿದಿಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ನಾಯಿ ಕವನ ಜಾತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬ್ರಹ್ಮೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುವೆಂಪು : ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಜ್ಞಾನಪೀಠದ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಸುವನ್ನು ತರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಿಂತನೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡವರು. ಇವರು 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯವಲ್ಲದೆ 'ಕೊಳಲು', 'ಪಕ್ಕಿಕಾಶಿ', 'ಪಾಂಚಜನ್ಯ', 'ನವಿಲು', 'ಅನಿಕೇತನ', 'ಅಗ್ನಿಹಂಸ', 'ಪ್ರೇಮಕಾಶ್ಮೀರ', 'ಜೀನಾಗುವ', 'ಚಂದ್ರಮಂಚಕೆ

ಬಾ ಚಕೋರಿ' , 'ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾ' , 'ಷೋಡಷಿ' , ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀನಾಗುವ ಕವನದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಪ್ರೇಮದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ:

**ನಾ ನಿನಗೆ ನೀ ನನಗೆ ಜೀನಾಗುವ !
ರಸ ದೇವ ಗಂಗೆಯಲಿ ಮೀನಾಗುವ !
ಹೂವಾಗುವ, ಕಾಯಾಗುವ, ಹಣ್ಣಾಗುವ
ರತಿರೂಪಿ ಭಗವತಿಗೆ ಮುಡಿಪಾಗುವ !**

ಸತಿ-ಪತಿ ಎಂದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ಕುಗ್ಗದೆ, ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ಗದೆ ಎರಡನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಪದ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಾವ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂಬ ನುಡಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಹೊಡಿದು ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದವರೆಗೆ, ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ : ಜನಪದ ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಸತ್ಯ, ಲಯ, ಛಂದಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ. ಇವರು 'ಗರಿ' , 'ನಾದಲೀಲೆ' , 'ನಾಕುತಂತಿ' , 'ಸವೀಗೀತ' , ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರಿ, ಅರಳು-ಮರಳು, ಗಂಗಾವತರಣ, ಬಾಹತ್ತರ, ಮೂರ್ತಿಮತ್ತು ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ' , ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗು, ನನ್ನ ಹಾಡು, ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ, ಶೂಲಗಳು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ, ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ? ಪುಟ್ಟವಿಧವೆ, ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು, ಮುಂತಾದ ಕವನಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಬೆಳಗು ಕವನಕ್ಕೆ ಶತಮಾನ ತುಂಬಿದೆ. "ನನ್ನ ಹರಣ ನಿನಗೆ ಶರಣ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಾ ನಿನ್ನ ಮನನದಿಂದ ತನನವೆನುತ್ತಿದೆ ತನು ಪಾವನಾ" ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಶಬ್ದಗಾರುಡಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ವರಕವಿಯೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ : 'ರತ್ನನ ಪದಗಳು' , ಮತ್ತು 'ನಾಗನ ಪದಗಳು' ಸಂಕಲನಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದವರು ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ಇವರು 'ಪುರುಷಸರಸ್ವತಿ' , 'ಗಂಡುಗೊಡಲಿ' , 'ಕಂದನ ಕಾವ್ಯ' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಗಂಡುಗೊಡಲಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ "ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲವೇನು? ಈ ದಾಸ್ಯದಿಂದೆಮಗೆ ಉದ್ಧಾರವಿಲ್ಲವೇನು?೩" ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯುವ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಂಡ ಕುಡುಕ ರತ್ನನ ಪಾತ್ರದಮೂಲಕ "ನರಕಕ್ಕಿಳ್ಳಿ ನಾಲೆ ಸೀಳ್ಳಿ ಬಾಯ್ ಹೊಲ್ಲಾಕಿದ್ರೂನೂ ಮೂಗ್ಗಲ್ ಕನ್ನಡ ಪದವಾಡ್ತೀನಿ ನನ್ ಮನಸನ್ ನೀ ಕಾಣೆ" ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನಿ ಅಪ್ರಜ್ಞನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟಿರಲು ಇನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞರಾದವರು ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ : 'ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ' ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನೆಮಾತಾದ ಕೆ.ಎಸ್.ನ ಅವರಿಗೆ ಕಾವ್ಯಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇವರು 'ಐರಾವತ' , 'ಉಂಗುರ' , 'ಶಿಲಾಲತ' , 'ಇರುವಂತಿಗೆ' , 'ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ' , 'ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ' , ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ : ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆರಾಧಕರಾದ ಕವಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುವ ಕಣವಿ ಅವರು 'ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ', 'ಮಧುಚಂದ್ರ', 'ದೀಪದಾರಿ' ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವಿಶ್ವಭಾರತಿಗೆ ಕನ್ನಡದಾರತಿ ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಹಿರಿಮೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತೀಯತ್ವಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕೊಡುಗೆಯ ಚಿಂತನೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ :

ವಿಶ್ವವಿನೂತನ ವಿದ್ಯಾಚೇತನ ಸರ್ವಹೃದಯ ಸಂಸ್ಕಾರಿ

ಜಯಭಾರತಿ, ಕರುನಾಡ ಸರಸ್ವತಿ

ಗುಡಿ ಗೋಪುರ ಸುರಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿ

ಕಾವೇರಿ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮನೋಹರಿ 2 - ವಿದ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಜ್ಞಾನದೇಗುಲ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆಲೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಮಹತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುಡಿ-ಗೋಪುರ-ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಂದ; ಕೃಷ್ಣ, ತುಂಗ, ಕಾವೇರಿ ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರ ನದಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ ರೂಪಗಳು : ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಭಾವಗೀತೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾವಗೀತೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ 'ಲಿರಿಕ್' ಎಂಬ ಪದದ ಸಮನಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ "ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಕವಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಕವಿತೆಯೇ ಭಾವಗೀತೆ" ಎಂದಿದೆ. ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಕವನ ಭಾವಗೀತೆ. ಭಾವಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ, ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ, ನಿಸಾರ್ ಅಹ್ಮದ್, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರು ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಒಲವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು

ಹಾಡು ಹಳೆಯದಾದರೇನು

ಭಾವ ನವನವೀನ

ಎದೆಯ ಭಾವ ಹೊಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ

ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಾಧನ- ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಡು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಭಾವ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾವಗೀತೆಯ ಮುಖ್ಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ **ಸಾನೆಟ್** ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸುನೀತ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಸಾನೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು. ಇದನ್ನು ಅವರು **ಚತುರ್ಧಶಪದಿ** ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ, ಮಾಸ್ತಿಯವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಷ್ಟಟ್ಟದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಅಷ್ಟಷ್ಟಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಡುತ್ತಿದೆ ಕೌತುಕದ ಬಗೆ' ಎಂದು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು, 'ಅಷ್ಟಷ್ಟಟ್ಟದಿಗಳ ಮಲಾರವೊಂದನು ತಂದು ನಿನಗರ್ಪಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾನೆಟ್ಟುಗಳು ಸಂಕಲನಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಸ್ತಿ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಗೋವಿಂದ

ಪ್ರೊ. ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ, ಪ್ರೊ.ತೀ.ನ, ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ ಇವರಲ್ಲರೂ ಸುನೀತವನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಮಲಾರ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೃತ್ತಿಕೆ ಸುನೀತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಕಲನಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಗಾಥ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 'The ode' ಎಂಬುದರ ಸಮಾನಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಗಾಥವು ಭಾವಗೀತೆಯ ಮುಖ್ಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಹಾಡುತನವೇ ಓಡ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಓಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೫೦ ರಿಂದ ೨೦೦ ಸಾಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ಅವರೇ ಪ್ರಗಾಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ತಂದರೂ, ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ರೂಪವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಅವರ 'ರಜತೋತ್ಸವ ಪ್ರಗಾಥ' ಒಂದು ಸುಂದರ ಕವನವಾಗಿದೆ. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರ 'ಬೇಲೂರಿನ ಶಿಲಾ ಬಾಲಿಕೆಯರು', ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಗೋಮಟೇಶ್ವರ' ಮತ್ತು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯ ಮಹಾಪ್ರಗಾಥ' ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಗಾಥಗಳು.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯ ಮಹಾಪ್ರಗಾಥ' ವು ೨೮೯ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಹುತಾತ್ಮರಾದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಜಯ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಗೆ ಜಯ !
ಜಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯ ಶ್ರೀ ನಾಂದಿಗೆ ಜಯ !
ಜಯ ಭಗವತ್ ಕೃಪೆಯಾ ಶ್ರೀಮತ್ ಕರುಣೆಯ
ಚಿರ ಬಂಧಿಗೆ ಜಯ !೧೦

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಥನಕವನಗಳ ಪ್ರಕಾರವೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಥನಕವನವೆಂದರೆ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕತೆ. 'A narrative in verse'. ಇಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗುಣ ಕತೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಕತೆಯೇ ಪ್ರಧಾನ. ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ಗೌಣ. 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ 'ಕಾರಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಮಗಳು' ಕವನದಿಂದಲೇ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥನಕವನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು 'ನವರಾತ್ರಿ', 'ಗೌಡರ ಮಲ್ಲಿ', ಕಥನ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನವರಾತ್ರಿ ಸಂಕಲನದ 'ಸಮಾಧಿಯ ಸತ್ವ' ಸಮಾಜದ ಮೌಢ್ಯ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವನ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ಕರಿಸಿದ್ದ', 'ನಾಗಿ', 'ತಾನಾಜಿ' ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಥನ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ನಾಗಿ' ಕಥನ ಕವನದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

ನಾಗಿ ಕಂಬಳಿಕೊಪ್ಪೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರೆ ಹಳುವಿನಲ್ಲಿ
ದೂರ ಮಾದನ ಕಣ್ಣೆ ಕಾಡಿನ ಜಂತು ಬಂದತಾಯಿತು;
ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದ, ಕರಿಯ ಕೂದಲು; ಹಂದಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತ
ಬೇಗ ಗುರಿಯಿಟ್ಟೊಡುಹೊಡೆದನು, ಗುಂಡು ಸಿಡಿಯಿತು ಹಾರಿತು!-

ಮಲತಾಯಿಯ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದ ನಾಗಿಯು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ತುಂಗ(ಹಸು)ಯನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹುಡುಕಲು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ವಿಪರ್ಯಾಸ, ಕೊನೆಗೆ ತಂದೆ-ಮಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಾಯುವ ದುರಂತ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಶೋಕಗೀತೆ(ಎಲಿಜಿಯೂ ಭಾವಗೀತೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಿಯರಾದವರೊಬ್ಬರ ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶೋಕಗೀತೆ ಹುಟ್ಟು-ಬದುಕು-ಸಾವುಗಳ ಅರ್ಥ ರಹಸ್ಯಗಳ

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಪಾಡು, ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ತಿಲಾಂಜಲಿ ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಶೋಕಗೀತೆಗಳು.

ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳೂ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ನವೋದಯ ಯುಗದ ಮೊದಲ ಕವಿಯಾದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗೊಲ್ಲೊಥಾ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧನನ್ನು ಕುರಿತು ವೈಶಾಖಿ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಚಿತ್ರಾಗಂದ ಎಂಬ ಖಂಡಕಾವ್ಯವನ್ನು, ಅಶ್ವತ್ಥ ಅವರು ಮಹಾಯುದ್ಧ ಎಂಬ ಖಂಡಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಹಾಭಂಡಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳೂ, ಐವತ್ತು ಸಂಚಿಕೆಗಳೂ, ೨೨,೨೯೦ ಪಂಕ್ತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ಕಾವ್ಯ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ; ಕಥೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಥೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ದರ್ಶನ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ದರ್ಶನ ಸಿಗುತ್ತದೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸುಮಾರು ೯೦೦೦ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಕೃತಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮನ ವನವಾಸ ಮುಗಿಯುವ ಕಡೆಯ ದಿವಸ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ಬರದಿದ್ದರೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರತನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಥೆ, ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ ಅವರು ಭಾರತ ಸಿಂಧೂ ರಶ್ಮಿ, ಪು.ತಿ.ನ. ಅವರು ಶ್ರೀ ಹರಿಚರಿತೆ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ತೀ.ನಂ ಶ್ರೀ, ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳಿ, ಮಧುರಚೆನ್ನ, ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಎಂ.ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಎಸ್.ವಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ನಾರಾಯಣ ಸಂಗಮ, ಬಿ.ಎಚ್.ಶ್ರೀಧರ, ಹಿ.ಮ.ನಾಗಯ್ಯ, ಡಿ.ಎಸ್.ಕರ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕವಿಗಳು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ, ಪ್ರೋ.ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು. ಪು.೧೧೩
೨. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ: ಪ್ರೋ.ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೦೧೩. ಪು.೨೧
೩. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ, ಗಂಗಾತರಂಗ, ಮೈಸೂರು. ೧೯೯೧. ಪು.೫೧
೪. ಉದ್ಯತ: (ಡಿ.ವಿ.ಜಿ-ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಬಿ.ಎನ್ ಶಶಿಕಿರಣ್) ಉತ್ತಾನ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೨೩
೫. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಪ್ರೋ.ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೦೧೩.ಪು.೧೦೦.
೬. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವ: ಕ.ರಾ.ಮು.ವಿ, ಮೈಸೂರು, ೨೦೧೯, ಪು.೧೩.
೭. ಕಣವಿಯವರ ಕವಿತೆ: ಹೊಸ ಓದು, ಡಾ.ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ, ಡಾ.ಜಿ.ಎಂ.ಹೆಗಡೆ (ಸಂ.) ೨೦೦೮, ಪು.೨೨೬.

೮. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ, ಗಂಗಾತರಂಗ, ಮೈಸೂರು. ೧೯೯೧. ಪು.

೧೪೩

೯. ಅದೇ, ಪುಟ.೧೯೧

೧೦. ಕುವೆಂಪು ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪುಟ-೨, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ೨೦೦೦,

ಪು.೯೬.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ: ಪ್ರೊ.ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೦೧೩.

೨. ಸಾಲು ದೀಪಗಳು : ಜಿ.ಎಸ್ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಎಚ್.ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,

೨೦೧೬

೩. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯ : ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ೨೦೧೧

೪. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ೨ : ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,

೨೦೦೪.